

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA
UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 24 (4)

IZDAN 20. jula 1922

PATENTNI SPIS BR. 377.

Ivan Roglič, Maribor.

Naprava za odvodjenje dima i svakojakih plinova.

Prijava od 21. jula 1921.

Važi od 1. novembra 1921.

Pravo prvenstva od 10. januara 1918. (Austrija.)

Predmet izuma je naprava, kojom se oduva-jući dim ili ostali gasovi prema potrebi mogu odvesti po raznim odvodnim cjevima ili kanalima. Takova sprava služi u prvom redu, da se kod kućnih ili industrijalnih osnova za loženje ili omogući katkad izraba sa gasovima odilazeće toplote u raznim osnovama za loženje i sušenje, dok je u ino vreme moguće direktno odvodjenje u dimnjak, ili da se po volji mogu uvrstiti razni takovi aparati. Prema izumu vrši se odvod plinova iz dimne cijevi tako, da se između nedije-ljene od loženja dolazeće odvodne cijevi te između dviju ili više sošica, vodećih do aparata za izrabu toplotne uvrsti naprava za odvodjenje, koja vrši promjenu pravca, koja naprava ima jedan odvodnik, zatvoren u jed-noj kutiji te se može mjenjavati. Ova kutija ima jednu ulaznu i više izlaznih cijevi, tako da se može priključiti na gore spomenute cijevi i time učini, da se odvodnik može po-staviti u razne položaje, tako da plinovi mogu ući u jednu ili drugu izlaznu cijev, odnosno ako se odvodnik postavi u razdvojni položaj, da plinovi mogu ući zajedno u više cijevi.

Odvodnik sam može tvoriti jedan dio ci-jevi, koji se može u kutiji okretati ili okre-nuti, ili jednostavan jedan zaklopac ili slično

koji dopiruće plinove vodi do željene ili že-ljenih izlaznih cijevi.

U crtežu je predmet izuma prikazan u dva oblika za primjer, i to prikazuje sl. 1 odvod-nik u preseku po dužini, a sl. 2 u preseku po dužini prema crti a—b sl. 1, sl. 3 prika-zuje drugi oblik izvedbe odvodnika u per-spektivnoj prestavi.

Kod odvodnika po sl. 1 i 2 su predvi-djeni na jednom kraju klinaste kutije (1) jedna ulazna cijev (2), a na drugom širokom kraju dvije izlazne cijevi (3 i 4). U toj ku-tiji je namješten komad cijevi (5) krećući se oko osovine (6) pokraj ulaza tako, da se slobodni kraj cijevi po volji može obratiti prema jednom od izlaza (3) i (4) ili takodjer u jedan razdvojni položaj, ako se želi da se gasovi podijeljeno odvajaju kroz oba izlaza. Na cijevi pričvršćen klinac (7) strči kroz lu-čni razrez (8) kutije, i nosi na kraju jedan ručni šraf (9), kojim se cijev može učvrsti-ti po volji. Lučna letva (10), koja je stalno svezana sa klicem (7) sužava razrez ka spoljašnjosti. U slučaju potrebe može se mjesto klinca (7) upotrebiti i jedan odulji klinac, koji se može proturiti kroz cijev i pričvrstiti na protivnoj strani cijevi. Prema položaju može se ovaj dulji klinac na dru-

goj strani kroz jednak razrez u kutiji proturiti spolja te se i tamo može načiniti jednaka sprava za pričvršćenje.

Oba izlazna komadića cijevi (3), (4) svezani su međusobom kapom (11), na koju se gura kutija (1). Iznutra kape se kreće slobodni kraj komadića cijevi (5), čime se ograničuje mogućnost kretanja cijevi, a isto i zabranjuje stranski izlaz plinova kroz eventualne zglobove. Taj se efekat još p visi kragom (12), koja sa kapom (11) čini žljeb, u kojem leži kraj kutije (1). To ustrojstvo polakša, da se može odvodnik u svrhu čišćenja rastaviti.

Korisno je, ako se sa kutijom stalno svezana ulazna cijev (2) na gorenjem djelu snabdjeva sa krivim stranskim stranama (2'), da se u svakom položaju cijevi uspostavi što uži zatvor.

Ulazni, izlazni komadići cijevi kao i pokretni komad cijevi mogu se načiniti okrugli ili čoškasti te se cijeli odvodnik može načiniti iz najrazličitijih materijala, kao lima, livenog željeza, pečene ilovače i dr. Isto mogu tri ili više izlaznih cijevi jedna pored druge razrediti se. Kod vrlo velikih teških izvedaba može se postaviti za kretanje unutarnjeg komadića cijevi obrtaljka sa točkom na zubce i zubnim lukom.

Taj odvodnik može, ako je načinjen iz lima, služiti na pr. izrabi toplote, koja od ognjišta izlazi kroz dimovni izlaz. Tako se može od kuhinjskog ognjišta povući ugrejati ili ostaviti hladan pokraj ležeći prostor, na pr. soba, predsoba, zahod itd. U tu svrhu se postavi odvodnik sa okruglim ulaznim i izlaznim cijevima namjesto izlazne cijevi ognjišta sa svojim komadom ulazne cijevi na ognjište. Jedan izlaz spoji se kroz izlaznu cijev ognjišta direktno sa dimnjakom, a drugi izlaz se pripoji na jednu cijev, koja vodi kroz zid u prostor, koji ima da se zagreje i da stvori tamo neku dužinu cijevi, na pr. u obliku vijugare cijevi, a onda izlazi u prvorečeni dimnjak, ili ako to nije moguće, u jedan ili dimnjak. Primjernim postavljenjem cijevi (5) može se susjedni prostor grejati od kuhinjskog ognjišta. Ako se komad cijevi postavi u razdvojni položaj, onda je moguće da se grejanje vrši i za kupaonja.

Ako se cijev, koja vodi u susjedni prostor, dovede natrag u isti dimnjak, u kojega vodi direktni izlaz kuhinjskog ognjišta, dobiva se korist, da se ogrijevne cijevi u susjednom prostoru mogu dovesti do poda i uz pod dalje, dakle prevesti u bitno niži položaj nego što je ognjište. Za zagrejanja

ognjišta se odvodnik postavi tako, da plinovi dima idu direktno kroz dimnjak. Tek onda, kada vatra i tok dima postane dovoljno jak, preokrene se odvodnik. Nu pošto se u dimnjaku kreće u vis dosta velika množina toplog vazduha, ali pošto u vis oduvajućem vazduhu uslijed iznenadnog preokreta u odvodniku nestane dovučenja vazduha, to nastaje sisalna posljedica, koja je dovoljna, da manjkajući vazduh povuče iz oslobodjenog drugog cijevnog voda. Ovo dovučenje pomaže, da se svlada mrtvo mjesto u sprovodnoj cijevi za toplotu, koja leži niže od ognjišta.

Osim toga omogućuje odvodnik najrazličniju upotrebu za grejanje sobe ili vode ili u obratnim ustanovama za odvod i izrabu toplote dima i ostalih plinova.

Kod oblika izvede prema sl. 3 postavljeni su na dvokrakoju kutiji isto jedan ulaz (2), a u svakom slučaju dva izlazna komadića cijevi (3) i (4). Za odvod služi ovdje zaklopac (13), koji se može na mjestu, gdje se kutija dijeli, okretati oko osovine (14) i posluje polugom (15), koja se utvrdi po volji na jednoj šini od diraka (16): Djelovi ove izvedbe mogu biti okrugli ili čoškasti, odn. djelimice okrugli, a djelimice čoškasti.

Naročita korist predmeta izuma leži u tome, da se odvodnik može postaviti na već postojećim napravama uz malen trošak, samim naknadnim umetanjem.

Patentni zahtevi:

1. Naprava za odvođenje dima i svakojakih plinova, naznačena time, da se između jednog ulaznog komada cijevi (2) i dveju ili više izlaznih komada cijevi (3, 4) postavi sa ovim ujedno u kutiji (1) zatvoreni pokretni dio (5, 13) tako, da se primjernim postavljenjem potonjeg, plinovi, koji se imaju provesti, mogu od ulazne cijevi po potrebi dovesti ili ukupno jednoj od izlaznih cijevi ili po volji podijeliti na više izlaznih cijevi.

2. Odvodnik prema zahtjevu 1, naznačen time, da tvori pokretni dio jedan komadić cijevi (5), služeći prodavanju plinova, na kraju ulazne cijevi krećući se oko jedne osovine, koji je komadić cijevi na slobodnom kraju okretljiv unutra jedne kape (11), koja opkoljuje izlazne cijevi.

3) Oblik izvedbe odvodnika prema zahtjevu 1, naznačen time, da tvori pokretni dio jedan pokretni zaklopac (13), koji se nalazi pokraj ulaznog komada cijevi.

Fig. 1

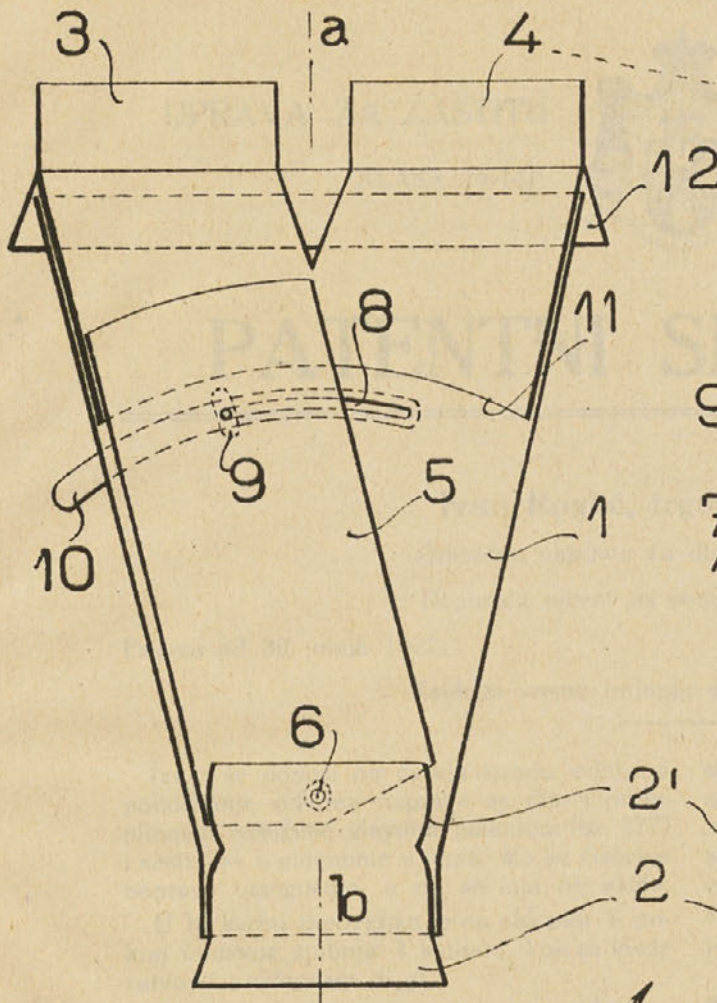

Fig. 2

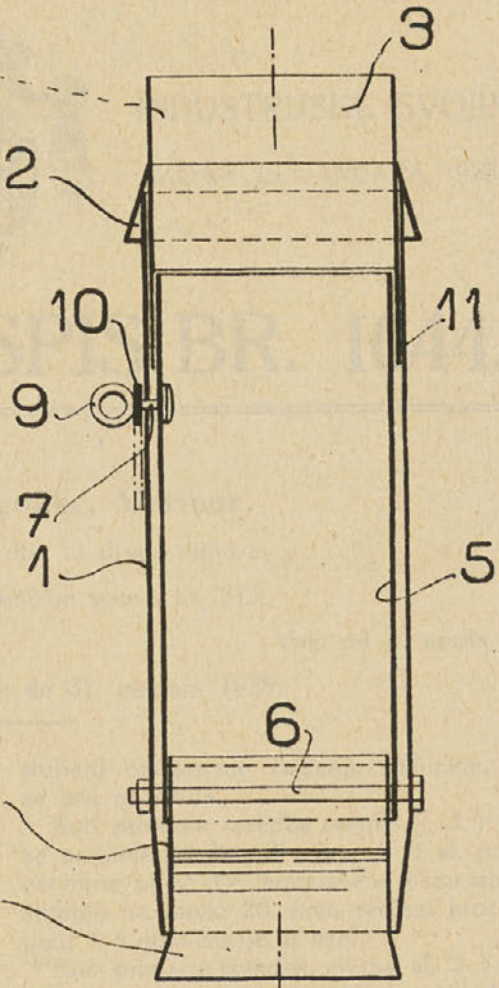

Fig. 3

